Nijmegen - 12 januari 2024

2023: aantal misdrijven daalt en meer zaken opgelost

Incidenten met mensen met verward gedrag onverminderd hoog

In 2023 is het aantal misdrijven gedaald met 4% en zijn meer misdrijven opgelost vergeleken met 2022. Dit lukte de politie door scherp te kiezen waar ze het verschil wilde maken. Een zorgelijke ontwikkeling blijft het grote aantal incidenten dat te maken heeft met mensen met verward gedrag. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst met de pers keken regioburgemeester Hubert Bruls, hoofdofficier van justitie Marthyne Kunst en waarnemend politiechef Gert Veurink terug op het jaar 2023.

Incidenten met mensen met verward gedrag onverminderd hoog

Ook in 2023 had de politie haar handen vol aan meldingen over mensen met verward gedrag. Dit legde een flink beslag op de schaarse capaciteit van de politie. Opvallend in de cijfers zijn meldingen (+26% t.o.v. 2022) die gaan over mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats. Deze laten vanaf 2018 een continu stijgende lijn zien.

Ondanks alle inspanningen door en met zorgpartners, is het niet gelukt om de druk op de politie op dit punt te verlagen. Het blijft een grote uitdaging om bij de juiste zorgorganisaties passende hulp te vinden voor kwetsbare personen met multiproblematiek of oplossingen voor hen die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben. Als het gaat om incidenten met personen met verward gedrag, is hulp nodig die de politie niet kan bieden. De politie is geen zorgverlener en voor personen met psychische problematiek die lichte strafbare feiten plegen is het strafrecht vaak niet de oplossing.

De politie en het OM blijven zich inzetten op het versterken en verbeteren van de samenwerking met zorginstanties en gemeenten om te komen tot structurele oplossingen. Een vorm van 24-uurs crisisopvang en uitbreiding van het aantal beveiligde GGZ-bedden voor personen met agressief gedrag zou helpen.

Dalende cijfers klassieke criminaliteit

Het aantal woninginbraken daalde in 2023 verder met 14%. Over de periode 2018-2022 is dit een teruggang van 35%. Dit beeld zien we ook landelijk terug. Ook diefstal uit auto’s daalde met 3% t.o.v. 2022. De opvallende stijging van fietsendiefstal die we het afgelopen jaar zagen, is omgebogen tot een lichte daling van 5%. Daarentegen zijn fietscomputers en accu’s juist steeds vaker gewilde objecten voor dieven.

Ook de cijfers die gaan over bedreiging, mishandeling, straatroof en overvallen laten een daling zien. Openlijk geweld laat overigens over de afgelopen jaren wél een toename zien.

Fikse toename winkeldiefstallen

Naast de dalende cijfers is kenmerkend dat de aangiftes van winkeldiefstallen juist blijven toenemen. Vergeleken met het afgelopen jaar zien we een stijging van 10% tot ruim 7.000 aangiftes. Een zorgelijke ontwikkeling; de politie is er daarom groot voorstander van om samen met het OM en de brancheverenigingen te komen tot maatregelen voor het

terugdringen van winkeldiefstallen en alternatieve manieren van afdoening, ook om politiecapaciteit zo effectief mogelijk te benutten.

Selectiviteit
De beschikbare opsporingscapaciteit is niet toereikend om alle strafbare feiten op te sporen en te vervolgen: scherpe keuzes zijn noodzakelijk. Begin vorig jaar is in Oost-Nederland een operationeel handvat opgesteld dat helpt bij de alledaagse afwegingen in zaken van veelvoorkomende criminaliteit.

Meest in het oog springend was de categorie zaken die het eerst in aanmerking komen om wegens capaciteitsoverwegingen vroegtijdig te worden beëindigd. Daarbij ging het bijvoorbeeld om hennepkwekerijen onder de 200 planten en dierenmishandeling. Het is echter niet zo dat verdachten van dit soort delicten vrij spel hebben. Wanneer bijvoorbeeld de veiligheid in een wijk in het geding is of er bijzondere omstandigheden spelen, worden deze zaken wel opgepakt. Terugkijkend op het afgelopen jaar is dat ook zichtbaar: 60% van de kleinere hennepkwekerijen en diverse dierenzaken zijn toch strafrechtelijk opgepakt.

Verder draagt het handvat bij aan de kwaliteit van de strafzaken. In vergelijking tot 2022 heeft de politie verhoudingsgewijs meer bewijsbare misdrijffeiten ingezonden en zijn dossiers van hogere kwaliteit waardoor onder andere het technische sepotpercentage is gedaald.

Verkeersongevallen met letsel blijft hoog
Het aantal verkeersongevallen in 2023 is met ruim 30.500 vrijwel gelijk aan 2022. Onverminderd hoog zijn de ongevallen waarbij sprake was van letsel. De politie doet de komende maanden een diepte-analyse op de cijfers om te achterhalen wat de mogelijke redenen zijn van het hoge aantal verkeersongelukken met doden en gewonden en blijft met inzet van nieuwe technologie inzetten op grootschalige verkeerscontroles en specifieke aandacht voor veelplegers.

Ontwikkeling politiecapaciteit
Binnen de hele politie is al langere tijd bekend dat de komende jaren de bezetting van de operationele capaciteit onder de afgesproken sterkte komt. Dit omdat er meer mensen de organisatie verlaten dan kunnen worden opgeleid. Op een aantal plekken in onze eenheid is onderbezetting aan de orde. De problematiek is niet overal hetzelfde en verandert ook telkens. Dit is afhankelijk van de context en samenstelling van een team.

In 2021 is landelijk besloten de politiecapaciteit met 700 fte uit te breiden, waarvan 110 fte in Oost-Nederland. Deze plekken komen vanaf 2024 beschikbaar en zijn in de cijfers terug te vinden. Hierdoor houdt het tekort nog wat langer zal aan, omdat nieuwe mensen eerst nog moeten worden opgeleid en de opleidingscapaciteit al maximaal is.

We doen er alles aan om de dienstverlening aan burgers zo goed mogelijk door te laten gaan, waarbij ook aandacht is voor de werkdruk van onze collega’s. De kracht van Oost-Nederland is de gewoonte om elkaar te helpen en het werk zo goed mogelijk te verdelen.

Aangifte doen van cybercrime blijft belangrijk en kan nu ook digitaal

Al jaren is cybercrime stijgend met een hoogtepunt tijdens de corona periode. Vergeleken met het afgelopen jaar zien we een daling in de cijfers. De daling is mogelijk deels het gevolg van preventie en voorlichting, zowel door politie als door gemeenten, banken en websites. De indruk aan de andere kant is dat er meer zaken zijn dan de cijfers laten zien, omdat vermoed wordt dat burgers niet altijd bij de politie melding of aangifte doen van cybercrime.

Om de drempel te verlagen, kunnen slachtoffers van steeds meer vormen van cybercrime digitaal aangifte doen op politie.nl. Dit maakt beter zichtbaar hoe groot digitale criminaliteit is en het verbetert de informatiepositie over daders en de wijze waarop ze opereren. Hiermee wil de politie het werk van cybercriminelen verstoren en daders opsporen en aanhouden.

Aanpak ondermijning prioriteit

De aanpak van ondermijning is een speerpunt van de politie en OM omdat dit onze democratische rechtstaat aantast. Achter elk pilletje schuilt een meedogenloze wereld van afpersing en geweld. In 2023 werden 15 productielocaties van drugs aangetroffen; 14 produceerden synthetische drugs en 1 cocaïne. Verder werden 47 dumplocaties gevonden. Deze vormen een gevaar voor het milieu en de omgeving. Er zijn hoge maatschappelijke kosten gemoeid met het opruimen.

De politie blijft met publieke en private partners inzetten op bewustwording en preventie evenals het stimuleren van het melden van verdachte situaties. Tegelijk worden met behulp van data en slimme opsporingstechnieken criminele netwerken opgespoord en blootgelegd.

Versterken van verbinding met de samenleving

De driehoek signaleert tot slot dat de politie haar werk doet in een samenleving waarin uitgesproken meningen veel aandacht krijgen en gezag soms ter discussie lijkt te staan. Daarom is het meer dan ooit belangrijk de verbinding met alle groepen in de samenleving te versterken en zo te blijven bouwen aan het vertrouwen in de politie. Zij streeft ernaar dat vrijheid en veiligheid in balans zijn. Ook in 2024 wil de politie ertoe bijdragen dat iedereen veilig kan wonen, werken en samenleven in Oost-Nederland.

NIET VOOR PUBLICATIE

Contactpersonen voor vragen naar aanleiding van dit persbericht:
- Hoofdofficier van Justitie: Martine Baar, tel 088 6991902
- Regioburgemeester / wnd. Politiechef: Gert-Jan Siebelink, 06 – 18673113

Meer informatie: data.politie.nl is het dataportaal van de politie en bevat allerhand cijfers over geregistreerde criminaliteit, overlast, politieprestaties en de bedrijfsvoering van de politie. Hier kunt u zelf tabellen en grafieken samenstellen.